

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felolvasó szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Márkázás és kereskedelem.

Irta: Krudy Ferenc
országgyűlési képviselő,
Baja város volt főispánja.

Az állami márkázsáról szóló törvény egyike a legfontosabbaknak abban az újjászervező munkában, amelynek a központjában a magyar mezőgazdasági és a magyar mezőgazdaságot érdeklő jogintézmények kérdése áll. A magyar föld termékei legelőbb vonatkozásban felette állanak a szomszédos államoknak, sőt talán, az egész Európa termelvényeinek is. Magyarországon terem a világ legjobb búzája, sajnos, nem minden magyar buza ilyen.

Mindenütt azt halljuk, hogy a magyar gyümölcs izesebb, jobb, kellemesebb minden más ország gyümölcsénél. A bécsi kereskedelmi és iparkamara jelentése azt írja a magyar vágómarháról, hogy annak húsja izletesebb, jobb minden más vágóállat húsánál. Ugyanez az előnyös fel fogás a nehezebb, hizott sertésekre, a magyar baromfiira és általában azokra a fogyasztási cikkekre nézve is, amelyeket Európa új fogyasztási irányai hoztak előtérbe. Mert hogy a fogyasztás divatja is változott, az kétségtelen, hiszen a gabona túlzott mértékű fogyasztásával szemben a gyümölcs- és zöldségtermékek fogyasztása, a vágómarha húsának fogyasztásával szemben pedig a baromfi fogyasztása lépett előtérbe.

Ez annyit jelent, hogy nekünk olyan organizatorikus cselekedetekre és olyan jogi intézmények beállítására kell törekednünk, hogy a termelő szervezetben fellépve, a maga érvényesítési lehetőségeit a lehető legjobb mértékben ki tudja használni.

A magyar gazda és kereskedő a monarchia keretében minden termelvényét piacra vihette és minden termelvénye előnyösen volt eladható. Ameddig tulajdonságos gondot a szelekcióra fordítani nem kellett, addig a gazdasági kérdések egyszerűek voltak. Egészen más szituáció keletkezett abban a percben, amikor a békekötés után, a magyar kereskedő és gazda ki volt téve a nemzetközi piacon egy erős, minőségi fokban is raffinált versenynek, amire nem csak hogy nem volt elkészülve, de a közfelfogásból annak ismerete is hiányzott.

A nemzetközi piacon egy nagyarányú minőségi és megbízhatósági verseny keletkezett. Ha az áru elismert minőségben felel a nemzetközi piacon a fogyasztás igényeinek, akkor ez a következő esztendőben állandóan keresletre is talál és a termelőt abba a helyzetbe hozza, hogy termelését biztos alapokra fektetheti. A megbízhatóság abban áll, hogy ha a termelő a kereskedőnek, a kereskedelem pedig a fogyasztónak árut szállít, az áru teljesen megfeleljen annak, amit a vevő a minta szerint, vagy a minőségi adatok alapján, az illető áruval tart. Ez a megbízhatósági verseny és ezen nyugszik sok olyan más kérdés is, mely a magyar mezőgazdaság érvényesítésével függ össze. Mert a fogyasztóközönség megszokott egy árut és abban a meggyőződésben veszi állandóan, hogy az egy bizonyos megszokott minőségben megfelel; ha a vásárlásoknak ezekben a sorozatokban bekövetkezik az, hogy a tisztességes kereskedelem mellett befurakodik olyan kéz, amely lelkiismeretlenségéből, de talán tudatlanságából

minőségben és belértékben nem azt az árut szállítja, akárcsak egy esetben is, amelyet szállítania kellett volna, akkor a következő időkben erről a piacról az az áru leszorul és többé semminemű bizalmat nem élvez.

Amikor tehát ellenőrzésről gondoskodik az állam, akkor nemcsak a termelőt védi, hanem a tisztességes kereskedelmet is. Az, hogy az illető áru a tökéletes bizalmat élvez, annyit jelent, hogy a vevő bizalmatlanságából származó, sokszor költséges ellenőrzést feleslegessé is teszi, vagyis a felesleges kockázat az áru forgalmából kikapcsolatik. A kereskedelem felkutatja a piacokat és tudatja a termelővel azt, hogy milyen minőségűnek kell lennie annak az árunak, amely a konkurren-

cia szerint a nemzetközi piacon, vagy benn az ország belterületén is a legelőnyösebben értékesíthető. A termelő azután tudni fogja, hogy a termelésnek milyen irányai vannak s melyek azok, amely irányokon keresztül a mezőgazdaság állandóan rentabilis és felfelé fejlődő vonalat mutat.

A csomagolásnak a szabályozása is igen jelentékeny eszköze az áruk elterjedésének.

Végezetül még rámutatok arra, hogy igen fontos a piaci hírszolgálat kérdése is. Ma, amikor a nemzetközi piacon érvényesíteni akaró államok valóságos exportdiplomáciát tartanak fenn, akkor a hírszolgálat az egyik legfontosabb tényezője a piacon való érvényesítésnek.

Szeged város bizottságot küldött Bajára, hogy az itteni gáz- és villamosműveknél szerezzen adatokat a szegedi gázgyár koncesszió ügyének elbírálásához.

Szeged városának egy bizottsága, amelyben a város főtitkárja is benne van, hetek óta tanulmányozza a vidéki városok villanyüzemeit adatszolgáltatás végett. A bizottság sorra látogatta Szolnok és Kecskemét városát, ahol ugyancsak a világítási üzemet tanulmányozta s az ottani villanygyárakban szerzett adatokat a szegedi gázgyár koncesszió ügyének elbírálásához.

A bizottság a bajai városi közműveket is tanulmány tárgyává óhajtotta tenni s csütörtökön délután fél 3 órakor Bajára is érkezett a bizottság, amelynek tagjai voltak a szegedi törvényhatósági bizottsági tagok részéről Back Bernát felsőházi képviselő, Pick Jenő kormányfőtanácsos és dr. Veress Gábor szegedi Máv. üzemigazgató, Szeged város hatósága részéről pedig Rack Lipót pénzügyi tanácsnok, Scultéty Sándor főszámvevő, dr. Szerkeré Lajos tiszti ügyész és Csányi

Ferenc gépészmérnök.

A bizottságot Baján dr. Bernhart Sándor tiszti főügyész és Horváth Lván, a városi gáz és villamosüzemek igazgatója fogadták és kalauzolták s adták meg egyben a bizottság tagjainak a szükséges felvilágosításokat.

Baja után a budapesti központi légszuszogató üzemét s általában a világítási üzemet akarta a bizottság megvizsgálni, — ez a pesti ut azonban egyelőre elmarad. Ellenben előreláthatólag még január hónapban Debrecenbe is elutazik a bizottság. Eredetileg úgy volt, hogy a bizottsággal együtt Bajára jön dr. Somogyi Szilveszter polgármester is, de Somogyi Szilveszter csak szerdán érkezett Szegedre Budapestről s fontosabb szegedvárosi ügyek tegnap, csütörtökön szükségessé tették, hogy Szegeden maradjon.

Lemond a székesfehérvári polgármester, hogy kegydíjat biztosítson családjának.

Mikor lesz Baján a fegyelmi tárgyalás?

A székesfehérvári városháza panama kezd feledésbe merülni s ma már csak időnként melegíti fel egy-egy újság. Nekünk, bajaiaknak azonban szenzáció marad továbbra is, nemcsak azért, mert bajai főtitkárjelöltek bogozták ki a panama összekuszált szálait, hanem főleg azért, mert a bajai közigazgatási bizottság fegyelmi választmányát biztatta meg a belügyminiszter, hogy tárgyalja le az egész fegyelmi ügyet és hozzon abban ítéletet.

A közigazgatási bizottság január 15-én tartotta idei első ülését és azon megalakította a bizottság albizottságait. A fegyelmi választmány is újjáalakult. Elnöke Bisztray-Balku Gyula főispán, rendes tagjai dr. Flórián Géza, dr. Reiser Péter, Bencze Béla és Körmeny Péter, póttagok dr. Makray László és Rusztek Károly.

Ez elé a fegyelmi választmány elé került majd dr. Zavaros Aladár székesfehérvári polgármesternek és Vargha Elemér műszaki főtanácsosnak a fegyelmi ügye letárgyalása.

A legújabb székesfehérvári jelentések szerint dr. Zavaros Aladár polgármester elhatározta, hogy még a fegyelmi eljárás befejezése előtt lemond a polgármesteri állásról. A lemondással azt

akarja elérni, hogy családja számára kegydíjat biztosíthasson. A polgármesteri állásra Csitány G. Imre főjegyző és Kommandovits Gyula dr. ügyvéd, káptalani ügyész jelölését várják.

A fővárosi lapok időnként kombinálják, hogy mikor kerül a székesfehérvári panama a bajai városi fegyelmi választmány elé. Különböző időpontot emlegetnek s ha az egyik lejárt, akkor egyszerűen prolóngálják azt. Így először január végét emlegettek a pesti lapok, hogy ekkor kerül tárgyalásra, most pedig februárt emlegetik.

A dolog azonban úgy van, hogy kiárt dolog, hogy februárban tárgyalásra kerülhessen ez az ügy, mert most még mindig dr. Bernhart Sándor városi tiszti főügyész tanulmányozza az iratokat, hogy vádat emelhesse. Az iratok áttanulmányozásával a főügyész nem fog elkészülni ebben a hónapban.

Utána a 138 kg-ot kitevő aktahalmazt dr. Puskás Dezső polgármester-helyettes fogja áttanulmányozni, mint a fegyelmi választmány előadója. Amit négy tisztviselő végzett négy hónapon keresztül, azt nehéz egy embernek egy hónap alatt áttanulmányoznia.

Azok a hangulatkeltő hírek, amelyek

arról szóltak, hogy Zavaróék előkelő összeköttetések útján siettetni fogják a tárgyalást, nem felelnek meg a valószínűságnak, mert hiszen még legutóbb is bizonyítás kiegészítést kértek, amivel nem lehet az ügy mielőbbi letárgyalását kiforszírozni, hanem legfeljebb csak el lehet húzni. Ilyen körülmények között nem valószínű, hogy áprilisban meg lesz a fegyelmi ítélet.

Szélhámosság pénzhamisítás meséjével.

Pest megyében, de különösen Kiskőrös környékén, mintegy fél év óta ismeretlen csalók számos hiszékeny embernek okoztak súlyos kárt. A csalók felkeresték a módosabb gazdákat és kijelentették, hogy ők hajlandók valódi pénzt kifogástalan, megtévesztésre alkalmas hamis pénzbe becserezni. A szélhámosok kilátásba helyezték, hogy a cserénél valódi pénznek két-háromszorosát fogják hamis pénzben kifizetni. A csalók átvették a valódi pénzt, eltűntek és többé nem jelentkeztek.

Akadnak azonban az áldozatok között olyanok is, akiknek bizalmát a csalók nem tudták teljes mértékben megnyerni. Az ilyenekkel a banda egyik tagja felutazott Kecskemétre, vagy Budapestre, azzal, hogy a hamis pénzt egy „méltóságos ur”-tól fogják kapni. A „méltóságos ur” természetesen a banda egyik tagja volt, — az áldozattól a valódi pénzt átvette s helyette az összeg két-háromszorosát fizette ki hamispénzben. A kifizetés mindig 10 pengős bankjegy kötegekkel történt, melynek tetején és alján tényleg volt egy-egy valódi 10 pengős, a köteg belseje azonban üres papírszeletekből állott, melyek széleire szíjvelvagosított tízpengős bankjegyek szeleteit ragasztották fel. Így módon a pénzhamisítás meséjével valószínűsített fosztogató hadjáratot folytatott le az ügyes szélhámostársaság a hiszékeny kiskőrösi gazdákat ellen.

A csendőrség már hosszú idő óta folytatott nyomozást az ügyben. A nyomozást megnehezítette a sértettek magatartása, kik érthető okokból nem tettek feljelentést, sőt a legtöbb esetben kereken tagadták, hogy az egész ügyről tudnának valamit.

Ajapos nyomozás és megfigyelések után a szélhámos banda pár tagját a csendőrség éppen akkor fogta el, midőn azok egyik kiszemelt újabb áldozatukkal Kiskőrösről vonatra akartak szállni.

Cigány népszámlálás — rendőri fedezettel.

Kecskeméten is most folyik a népszámlálás. Az ugynevezett cigányvárosban folyó népszámlálási munkákra huszonöt biztost osztottak be. A biztosok azonban bárhogyan is igyekeztek, képtelenek voltak a cigányokat összeírni. Minden törekvésük meghúsult a cigányok akadékoskodásán, akik nem akarták feltárni féltve őrzött családi titkukat a számláló biztosok előtt. Hiábí-faggatták a cigányokat, nem lehetett belőlük kivenni semmit, sőt tegnap at cigányok egyesült rohammal kivertek a számlálóbiztosokat birodalmukból.

A kecskeméti népszámláló hivatal erre karhatalmat kért a rendőrségtől, amelynek fedezete mellett kedden reggel szinte megrohanták a cigányvárost, a rendőrök kivont karddal kordont rontak és így végezték el a cigányok népszámlálását.

A városfejlesztésnek elsősorban a vidéki sajtó a főmunkása.

Klebsberg Kunó gróf a vidéki sajtó hivatásáról. — A Vidéki Lapok Országos Egyesülete ének diszvacsorája.

A Magyarországi Vidéki Lapok Országos Szövetsége hétfőn este tüneményes diszvacsorát adott gróf Klebsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter, az egyesület diszelnökének tiszteletére. A vacsorán a magyar politikai és társadalmi életnek számos előkelősége mellett majdnem teljes számban megjelentek a vidéki lapok főszerkesztői.

A lelkes hangulatu diszvacsorán az első felkösztöt Fröhvirt Mátyás országgyűlési képviselő mondotta a kormányzóra, majd Pászor József szegedi szerkesztő üdvözölte a közoktatásügyi minisztert, aki válaszában a vidéki sajtó jelentőségét méltatta, kijelentve, hogy a városfejlesztő munkának első-

sorban a vidéki újságírók a főmunkásai. Hangsúlyozta a miniszter, azért fogadta el a diszelnökségi tisztséget, hogy egyszersmindenkorra magáévá tegye a vidéki sajtó ügyét. Az a meggyőződése, hogy egy olyan központot kell teremteni, amely figyelemmel kíséri a vidéki sajtót és annak minden életképes kezdeményezését. Így el fog tűnni a vidéki sajtó izoláltsága és ezzel el fog tűnni a vidéki hírlapírás izoláltsága és ezzel az elnyomottság kellemetlen érzése is.

A hosszantartó, lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után Frankl Pál dr., az egyesület elnöke, Kállay Tibor, Rubinek István, Ugron Gábor, Nagy Emil és Berkes Róbert szólaltak fel.

Kimutatás a mentők 1930 évi munkájáról.

Intézményes társadalmi segélyek.

Az anya és csecsemővédő intézet 86 családnak adott karácsonyi csomagot. Kiosztott 460 kg. lisztet, 85 kg. cukrot, 90 kg. rizset, 28 kg. zsírt és 90 darab szappant.

A Tüdőbeteggondozó Intézet segélyezett 76 családot. Kiosztásra került 76 kg. zsír, 152 kg. szalonna, 76 kg. rizs, 114 kg. cukor, 228 kg. liszt és 76 kg. rizs összesen 738 95 pengő értékben.

A Mentőegyesület 1930 évi kimutatása: 1930 decemberében 91 betegszállítás, 8 mentés és 1 mozgóórszolgálat.

Betegszállítás volt helyben 69, vidéken 22. Szállított 46 nő és 45 férfi. Mentésben részesült 4 férfi és 4 nő.

Kivonulás volt nappal 82, éjjel 18. A megtett kilométerek száma 224 km. helyben és 1216 km. vidéken, összesen 1440 km. Elfogyott 395 liter benzint.

A megalakulás 1929 augusztus 23 — óta volt 874 betegszállítás, 268 mentés, 29 mozgóórszolgálat, összesen 1171 eset. Betegszállítás volt helyben 634, vidéken 240. Szállított 534 nő és 340 férfi. Nappali kivonulás volt 949, éjszakai 222. A megtett kilométerek száma helyben 3839 km, vidéken 14 270 km, összesen 18 109 km. Elfogyott 4555 liter benzint.

Az Egészségvédelmi Intézet kimutatása: volt 45 új beteg felvétel és 840 rendelés.

Miből adnak naponta 120 ingyen-ebédet a bajai népkonyhán?

A népkonyha elszámolását a múlt évi december hó 6-tól december hó 31-ig a múlt számainkban már közöltük, adjuk itt 1931. évi január hó 1-től 15-ig bezárólag a mozgalmi adatokat.

Az étkezők legkevesebb száma január hó 5-én 111, január 4-én 112 és a legmagasabb szám január hó 15-én 149 volt.

Naponta átlag 125—130, így összesen az ellátottak száma a fél hónap alatt 1861 egyén volt.

Ezen idő alatt elfogyott 379 kiló kenyér, 17 kiló 45 deka zsír, 89 kg liszt, 49 kg. hus, 392 kg. burgonya, 45 kg. bab, 50 kg. káposzta, 10 kg. karaláb, 8 kg. lencse, 2 kg. borsó, 3 kg. töpörtyű, 33 darab tojás, 12 kiló zöldség, 5 kiló gertsli, 65 kg. tarhonya, 2 kg. mák, 6 liter paradicsom, 3 kiló hurka, 2 kiló 30 deka cukor, 1 liter ecet.

Vizkereszt ünnepén többen szeretettel emlékeztek meg a szegény elhagyottokról és emlékeztetést tettek ezt az ünnepet, így:

Hobánné 70 darab fánk, Hanákné 120 drb. fánk és másfél kiló szalon-

cukor. Kiss G. Dezsőné 70 drb. fánk és 3 kiló hurka. Gaál Józsefné 70 drb. fánk, majd Szabó Sámuelné 135 drb. pogácsa, dr. Mészöly Miklósné 120 drb. pogácsa, Faragó Jánosné két óriás mákos kalács.

Tománovits György 26 kiló zsír, 13 kiló füstölt szalonna, 45 kiló liszt, 23 kg. dió. Müller Józsefné 1 q. burgonya, 20 kg. liszt, 10 kg. bab, 5 kiló mák, 5 kg. dió. Grünhut Miksa 10 kiló hagyma és 10 kiló só. Somorjai Ferenc 25 kiló savanyu káposzta, Böhm Jenő 60 kiló burgonya, 20 kiló karaláb, 5 és fél kiló zsír, özv. Schleicher-né 2 q. rozs és 25 kg. bab, Mi Boltunk Rt 6 kiló lencse, 2 kiló borsó és 1 kiló rizs.

Kapuszta Ágostonné és Szélig Ferencné 60—60 darab pogácsa. Dely Géza 1 öl fa, Bisztray-Balku Gyuláné 5 q. szén és 5 pár gyermekcipő, Katanics Antal 150 kg. liszt, Binder ács 1 kocsi forgács. Özv. Schumacherné és dr. Szauerborn Károly 2 q. búzaliszt, Rosenberg Antal, Körmendy Péter gazd. felügyelő utján tüzelő hasábfát adományozott, amelyet a vezetőség nyolc tel-

jesen szegény ellátatlan részére másfél métermázsza sulyban egyenként szétosztott.

Köbling testvérek 85 kilógramm liszt, Fehérvári Dezső 1 q. liszt és több ízben az anyagok behozatalánál igáját díjmentesen kölcsönadta. Urbányi László 10 métermázsza szén, Francziskovits Antalné 1 mm. fa és 3 kiló zsír.

Nagyobb pénzbeli adományokkal hozzájárultak Walkó Lajos 100 pengő, az Orvos Szövetség legutóbb tartott gyűlése alkalmából bankett megváltás címén 128 pengő. Ertl József 50 pengő.

A további adományokat, amelyek ezidő szerinti könyvelés alatt állanak, legközelebbi lapszámainkban közöljük. (Folytatjuk.)

A frontharcos nap hirei.

Bács-Bodrog vármegye és Baja város Frontharcos Szövetsége január 25-én vasárnap hősi halottaink tiszteletére, este 8 órakor a nagyközönség részére hazafias estélyt rendez a Központi Szállóban.

A Központi Szállóbéli frontharcos Otthonban forr a munka. Az országos vezetőség nemes intenciói szerint készítek elő a bajtársak a gyülekezőt, az istentiszteleteket, hősi halottaink tiszteletét és a diszgyűlést, melyen V. alfalvi Mándoky Sándor, ny. tábori főesperes ezredes, a Move országos elnöke, gróf Tolnay-Takács József, ny. altábornagy, az orsz. intézőbizottság elnöke, V. Rátvay Imre, ny. tábornok, az orsz. intézőbizotts. alelnöke, br. Vojnits Miklós, orsz. gyűlési képviselő, a szövetség diszelnöke és Kertész Elemér, orsz. ügy. elnök fogják ismertetni a szövételkezésnek alapszabályszerinti nemes intencióit. A műsorral egybekötött magyaros motívumu estély is már minden ízében elő van készítve. S az egész nemes tónusu készülődést átlengli a magyar nemzeti karitás gondolata: legyen a frontharcos árváknak, szegényeknek is egy társadalmi uton-módon virágba fejlett szerve, amely bajaikra segítő kézzel ráhajoljon. Hisz már a hatóságok, egyesületek találékonyságának ere is kiapad e trianoni gyászunk szaharjában, hogy a fáradt élet fáradt magyarjait egy-egy karaván-szerályba bementse a közönség számuma elől. A frontharcos szövételkezés is egy mód trianoni megköötöttségünkben, ziláltságunkban az igazi lelki konszolidációra, s alapszabályaihoz hiven, tömören, kész falanxban áll minden konstruktív gondolat rendelkezésére.

Mostani szervezkedésével is ehhez kéri Bács-Bodrog vármegye és Baja város társadalmának megértő támogatását.

Egyébként a frontharcos-napra a következőket közöljük:

Szombatig bezárólag elővételben jegyek kaphatók Kocsis Károly körzet-tisztnél (Sz. Antal-u. 61), Wagner-féle könyvkereskedésben, Szabó Ferenc építlet- és butorasztalosnál (Kossuth-utca és Barcs-utca), a Mi Boltunk és ifj. Cserba György fűszer- és csemegekereskedésében.

2. Vasárnap a jegyek d. e. 9 órától 12 óráig a Központi Szálló színházi pénztárában kaphatók. Pénztárnyitás este 7 órakor.

3. A színházteremnek 2 nappal előbb való befűtésére minden intézkedés katonás pontossággal megtörtént.

4. Az esti előadásra a bejárat a kávéház ajtaján át lesz.

5. A nőket kérjük, hogy lehetőleg magyar ruhában sziveskedjenek megjelenni.

6. A déli 12 órai ebédre jelentkezéseket már csak Kocsis Károly körzet-tiszt vesz át (lev. lapon is) szombat délig.

7. Műsorunkat egy hét múlva febr. 1-én este megismételjük.

8. Ugyanaznap a bajai frontharcos szövetség gyűlést tart.

Hazafias üdvözléssel a Rendezőség.

— Az országos tapasztalat szerint a telefondíjak az új szabályozás óta csökkenést mutatnak, ami azt jelenti, hogy csak a legtrikább esetben használnák most azokat az előfizetők. — Kérdés, nem volna-e jobb visszatérni a régi rendszerre, amely a kincstárnak is több jövedelmet hozott, de nem korlátozta az előfizetőket sem.

14 napos

Leltári vásár

4 Egységár:

P 12.50

Fekete v. divat színekben

P 14.50

Erős, strapára is alkalmas

P 15.50

Lakk

P 16.50 Antilop.

Ragadja meg az alkalmat! Most vásároljon a

Kattarinka Cipőáruházban

la POROSZ diókoksz

Pécsi tojásszén (bulett) változatlan áron.

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

HIREK.

— **A ciszterci rend gyászja.** Szentgotthárdon január 17-én meghalt a rend legidősebb tagja, Unger Román aranyismés áldozó pap, nyug. tanár és lelkes 86 éves korában. Temetésén Gálos Bernát tanár vett részt a bajai rendház képviselőjében.

— **Előléptetett központi gazdasági főfelügyelő.** A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Meissner Ernő m. kir. gazdasági főtanácsos, kerületi gazdasági főfelügyelőnek az V. fizetési osztály jelleget adományozta.

— **A Gyarmati-féle csukamáj-olajat** szívesen veszik felnőttek és gyermekek, mert szagtalan és íze kellemes.

— **Bűnügyi kárstatisztika.** A rendőrség bűnügyi osztályának kimutatása szerint decemberben testi épség ellen 8, vagyon ellen 37 bűncselekményt követtek el. A kinyomozott tettesek száma 11. Eredményesen kinyomozott ügyek száma 22, azaz 51 százalék. A bejelentett kár 2357 pengő. A nyomozás során megtérült 1271 pengő.

— **Kinevezések a kalocsai érseki egyházmegyében.** Zichy Gyula gróf kalocsai érsek a kalocsai főegyházmegyei egyházművészeti bizottság tagjává kinevezte Gonczlik Kálmán dr. apát, esperes-plébánost, Kőszeghy Mihály dr. tb. kanonok, esperes-plébánost, Winkler Pál tb. kanonok, levéltári igazgatót, Kujáni Ferenc dr. pápai kamarás, érseki irodavezetőt, Oszwald József pápai kamarás, egyházmegyei tanfelügyelőt, Ikolits József dr. érseki szertartót, P. Ambrus István S. J. rektort, Szedlay István dr. és Angeli Ottó dr. teol. tanárokat, Erdey Ferenc dr. pápai káplán, igazgatót, Timár Kálmán tanár, Gábor Lajos festőművészt és Röck K. építész. Egyidejűen az Oltár-egylet aligazgatójává Pintér László dr. teol. tanárt nevezte ki az érsek.

— **A földművelésügyi miniszterium kedvezményes áru fűmag akciója a közös legelők begyepesítésére.** A földművelésügyi miniszter rendelkezést bocsátott ki, melynek értelmében a legeltetési társulati, birtokossági közös és községi közlegelő gyepesítését az 1931. évben is anyagi támogatással kívánja előmozdítani oly formán, hogy az 1931. évi tavaszi és 1931. évi őszi vetés céljából legeltetési társulatoknak, birtokosságoknak és községeknél kedvezményes áru, a magkereskedelmi árnál 40 százalékkal olcsóbb és lehetőleg hazai termésű, jó minőségű fűvetőmagot bocsát rendelkezésükre. Az 1931. évi őszi vetésre szükséges fűmagvak is 1931. március folyamán kerülnek szállításra. Azok a legeltetési társulatok, birtokosságok és községek, amelyek a kedvezményben részesülni kívánnak, igényüket az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségnek tartoznak bejelenteni.

— **Kormányfőtanácsos lett egy ciszterci tanár.** A kormányzó Marosi Arnold székelyvári realgimn. ciszterci tanárnak, a Fejérmegyei és Székelyvári Múzeum igazgatójának, aki 1900–1902 években Baján tanított, a múzeum alapításával és fejlesztésével szerzett érdemei elismerésül a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— **A rendőrség aktamunkája.** A rendőrségre beérkezett decemberben 29 bizalmas akta, mind elintézték, 635 közigazgatási, elintézték belőle 629-et, a hátralék 6, 98 kihágásból csak 8 restancia maradt, a 305 bűnügyi mind elintéztést nyert. Vagyis volt 1067 ügydarab, elintézték belőle 1053-at, maradt 14.

— **Cselédügyek a rendőrség előtt.** A rendőrségre decemberben — amint az Teller Gyula kerületi rendőrfőkapitány a közigazgatási bizottság elé tárt jelentéséből kitűnik — 26 panasz érkezett be cselédügyben. A kapitányság kiállított 6 cselédkönyvet. Decemberben nem volt tűz. Bajára érkezett decemberben 2 tolonc.

— **Rum és likőrök** készítése házilag 100 százalékos megtakarítással jár a már 25 éve bevezetett és nagy népszerűségnek örvendő **Gyarmati-féle rum- és likőr-esszenciákkal.**

— **A jezsuiták iskolát nyitnak Belgrádban.** A Vreme jelentése szerint a jezsuita rend Belgrád középpontjában nagykiterjedésű telekkomplexumot vásárolt 15 millió dinár vételáron. A rend ezen a telken templomot, rendházat, internátust és iskolát kíván építeni. A jezsuitáknak száz évvel ezelőtt volt már templomuk és iskolájuk Belgrádban, de később kiűzték őket. Most a jugoszláv államnak a Vatikánnal kötött konkordátuma alapján újból letelepedhetnek Jugoszláviában.

— **Tánciskolai értesítés.** Laky tánciskola január 25-én, vasárnap este 8 órától 12-ig nagy táncverseny-estélyt tart. Az új táncanfolyamra tanulók még felvétetnek Beiratások naponta este 8 órától az Ipartestület nagytermében.

— **Meddig lehet a régiebb bankjegyeket levonás nélkül becserélni?** Úzérkedések és visszaélések elkerülése végett szíves tudomására hozzuk t. olvasóközönségünknek, hogy a Magyar Nemzeti Bank bajai fiókja a régi zöldes nyomású 5 pengősöket 1932 június 30-ig, a kék nyomású 5 pengősöket 1933 december 31-ig, a fehérszegélyű 10 pengősöket 1933 június 30-ig, a fehér szegélyű 20 pengősöket 1934 május 31-ig minden levonás nélkül becseréli.

Minthogy főleg a vidék járattalan lakossága számtalan esetben lelkiismeretlen fizetést garázdálkodásnak van kitéve, a vidéken működő hatóságok és közhivatalok fontos közérdekű missziót végezzenek, ha a lakosságot ez irányban felvilágosítanak.

— **Amiből mindenütt sok van.** Természetesen a nőkből. A hivatalos statisztikák szerint Európában 18 millió olyan nő él, aki még nem kapott férjet. Németországban 15–60 év közötti férfiakból 3 millióval van kevesebb, mint ugyanilyen koru nőkből. Franciaországban 2 millióval több nő él, mint férfi. Oroszországban pedig 4 millióval. A rekordot azonban Lisszabon városa tartja, ahol a nők száma egynegyedmillióval több, mint a férfiaké.

— **Január 25-én lesz a Miss Magyarország választás.** A Színházi Élet e heti száma közli a január 25-iki Miss Magyarország választás részletes programját Mindenki lázas érdeklődéssel várja, ki lesz az új Miss Magyarország. Ince Sándor hetilapjának új száma beszámolóhoz a Miss Debrecen és Miss Miskolc választásáról. Részletes és pontos beszámoló irásban és képben a Széchenyi esküvőről, gyönyörű mélynyomású képek és érdekes riport a hét báljairól. Erdős Renée, Nagy Endre, Harsányi Zsolt, Szép Ernő, Ince Sándor írt cikkeket a Színházi Élet új számába, amely rengeteg érdekes cikk, riporton és gyönyörű képeken kívül beszámol a Nemzeti Színház premierjéről, ezenkívül folytatja Erdős Renée „Ezüst bölcső” című regényét. Ince Sándor hetilapjának e heti darabmelléklete Ferike, mint vendég 32 oldalas gyermekújság, kézimunkamelléklet, kotta és érdekes rovatok teszik ezenkívül még gazdagabbá a Színházi Életet, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Adózási rovat.

Igen sok adózó csak későn veszi észre, hogy adókövetése a méltányosnál súlyosabb, de később ezen már nem lehet segíteni. Nehogy emiatt egyeseket károsodás érjen, azért olvasóink figyelmét a következő fontos dolgokra hívjuk fel:

I. Rögzített adók felmondása.

Azoknak az adózóknak a jövedelem-, vagyon- és kereseti adója, akiknek a kereseti-, illetőleg jövedelemadó alapja az 1930 évi kivetés alkalmával a 10 ezer pengő, vagyonadó alapja pedig a 6000 pengőn aluli kereseti- és jövedelemadó alapnál 150.000 pengőt, 10 ezer pengőn aluli kereseti- és jövedelemadó alapnál pedig a 200.000 pengőt nem éri el, 1931 esztendőre továbbra meg van rögzítve. Jelenti ez azt, hogy az 1931 esztendőre ugyanolyan összegű kereseti-, jövedelem- és vagyonadót tartoznak fizetni, mint

amennyit reájuk az 1930 esztendőre kivetettek.

Ha az adózó ezt az adókövetést magának tartja, legkésőbb folyó hó utolsó napjáig, tehát 1931 január 31-ig jogában áll a rögzített adókövetést felmondani és kereseti-, jövedelem- és vagyonadójának az 1931 esztendőre történő új megállapítását kérni.

A felmondás csupán mindhárom adónemre együtt történhetik és szükséges hozzá az, hogy írásban benyújtott felmondásához a kereskedő egyúttal az 1931 évi adókövetés céljaira jövedelem-, kereseti- és vagyonadó bevallást is csatoljon. E bevallásokat az 1930 esztendő eredményeiről kell benyújtani, tehát az 1930 évben elért jövedelemről, illetőleg keresetről, illetőleg az 1930 december 31-én meglévő tiszta vagyonról. A rögzítés felmondását, illetve az adóbevallást az adóhivatalhoz kell benyújtani.

II. Teljes adótörlesztés.

Az 1929. évi XXIII. (Wekerle-féle) t.-c. 4. §-a alapján legkésőbb a folyó esztendő első felében kérhetik az adózók az 1930 esztendőre kivetett jövedelem- és vagyonadó, illetőleg általános kereseti adó törlesztését a következő esetekben:

A jogerősen kivetett jövedelem- és vagyonadót törlni akkor lehet, ha az adózó 1930-ban önhibáján kívül rendkívüli körülmények folytán oly helyzetbe került, hogy jövedelme tartósan lecsökkent és a hátralékos jövedelem- és vagyonadóját még méltányos részletekben sem tudná megfizetni, az adó behajtása pedig az adózó megélhetését veszélyeztetné.

Az általános kereseti adó elengedhető akkor, ha az adózó halála, vagy más az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán a jövedelemforrás megszűnt, vagy ha a tartozás behajtása a hátralékos megélhetését létalapjában támadná meg.

A kérvényt a pénzügyminiszterhez írásban kell benyújtani és fel kell ebben sorolni mindazokat az okokat, amelyek a fentiekben foglaltaknak s amelyek miatt az adózó a konkrét esetben a maga adójának eltörlesztését kéri.

Színház.

Ma, pénteken az országos művész-színház Szép Ernő nagyszerű mesejátékát ismétli meg. Főszerepekben a kiváló Szentiványi pár Kőmives Sándor és Vághy Panni; rajtuk kívül a remek előadásban részt vesz az egész társulat.

Rádió.

Péntek, január 23.

- 2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak és árfolyamhírek.
- 4:00: Pósa Lajosné mesél a gyermekeknek.
- 4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés hírek.
- 5:00: Peterdy Sándor novellái.
- 5:25: A Pataky-jazz hangversenye.
- 6:25: Gyorsírótanfolyam.
- 7:00: Rádió amatőr posta.

PRIMA

gázgyári diókoksz,
prima bányakoksz,
prima szalon porosz kockaszén

(szoba-fűtéshez),

Száraz tűzifát

50 kg-ként gyorsan és olcsón szállít

Deutsch József

tűzifa és szénkereskedő. (MÁK. mésztelep.)

Városi iroda: Mátyás Király-tér 10. — Telefon 356.

URÁNIA

1931. január 24-én, szombaton
6 és fél 9 órákor
január 25-én, vasárnap
délután fél 4, 6 és este fél 9 órákor

A fehér hegyek fia

hangos filmregény 12 felvonásban.

Más film, mint a többi!

Főszereplők:

LUIS TRENKER és RENATE MÜLLER

Velük együtt játszanak a hegyek, a csillogó csúcsok, a felhők, a gleccserek és a hómezők, röviden **a csodálatos természet**

Mindez együtt a német hangos és beszélőfilm

A fehér hegyek fia

Burleszk és hirdető kiegészítés

- 7:30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.
- 8:50: Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák hangversenye.
- 9:50: Edgar v. Schmidt dr.—Pauli németnyelvű előadása.

Minden háziasszony konyhaasztalára esiszolt **ETERNIT** lap borítást rendel!

Elpusztíthatatlan és mindig ragyogóan tiszta!

Alacsony ára havi 1 pengős részletekben fizetendő.

Érdeklődésre készséggel bemutatjuk.

Minden méretű asztalra, kre-
dencre azonnal szállítja és
díjmentesen felerősíti

Eternit Udvar

BAJA

Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

Értesítem m. t. üzletfelelmet és ismerőseimet, hogy a Löwenstein-féle ruha-üzletben lévő

Kalap-szalonomat
(Ideiglenesen)

Jókai Mór-u. 4. szám alá helyeztem át.
Madame kalapszalom
G. Engelmann Mária.

Ügynökök fontos és könnyen eladható háztartási cikkek terjesztésére felvételnek. Utánajárs mellett napi 8-10 pengő kereshető. — *Cím a kiadóban.*

Szent Antal-utcában
két, vagy három-szobás lakás
mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó.
Cím a kiadóban.

Tanuló felvétetik
a Corvin-nyomdában.

497/kig. 1931. szám.

Hirdetmény.

Föhlívom mindazokat, akik bármely oknál fogva a népszámlálásból kimaradtak volna és nem számláltattak volna meg, hogy legkésőbb 1931. évi január hó 20 napjáig a városi székház emelet 4. számú hivatalában a délelőtti órákban megszámolás végett okvetlenül jelentkezzenek

Baja, 1931. évi január hó 11.

Dr. Vojnics Ferenc s. k.
polgármester.

H ó l a p a t o k,
nyirfaseprők,
gyermekszánkók

UTRY-nál.

Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

Zongora

hosszu, olcsón eladó.

Szécsényi utca 6. sz. Komlósi vendéglős

**Bármily gyártmányu készüléket
a Bruszt-féle Rádióházban**

szerezhet be legelőnyösebben. (Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

BAJA, Szent István tér 4. Telefon 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Központi Szálloda,

Kávéház és étterem Baján,

teljesen átalakított, diszkrét eleganciával
tíjnonnan berendezett szobáival, pazar vilá-
gitásu meleg étterem és kávéház helyiségei-
vel **Baja legnagyobb és legfényesebb**
tánctermével és díszteremmel kibővítettten
áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

**Elsőrendű és olcsó konyha! Saját termésű
prima borok!** Havi abbonement: ebéd 36 pengő,
vacsora 30 pengő. **Olcsó menü.**

Baja legelső cigányzenekara esténként és
vasárnap délután 4 órától hangverseny.
Olcsó szobák! Központi fűtés! Fürdőszoba!

Szíves támogatást kér:
A TULAJDONOS

Kiváló minőségű

teák, teasütemények,
rumok, déligyümölcsök

a legolcsóbb napi árban

Klein és Stráhl

fűszer-csemege kereskedésében.

ÉRTESESÍTÉS.

Tisztelettel értesítjük vendégeinket, hogy a fővárosi mintára az **ELSŐ BAJAI ÉTKEZDE, KÁVÉZÓ s FALATOZÓ** ugyancsak olcsó ebéd és vacsora akciót indít tisztviselők és kiszolgáló kereskedelmi s egyéb alkalmazottak részére. Ugynevezett amerikai rendszert lépteték életbe: t. i. egész napi ellátást biztosítunk mindazoknak a családoknak, vagy magánosoknak, akik nem érnek rá a főzés gondjával bajlódni, vagy szakácsné, cseléd hiányában nem akarnak otthon háztartást vezetni.

Az új rendszer a következő:
1 kifogástalan ebéd, mely áll leves, sült körettel, főzelék és tésztából, 1 P 40 f, 1 P 20 f, 1 P. Étlap szerint választható, esetleg házhöz is küldjük. Egész napi étkezés 2 P 20 fill. Ezt lehet naponta is igénybe venni, ha reggel 9 óráig be jelentik. Állami vagy városi alkalmazottak, vagy azok családjaik külön 10 százalékos engedményben részesülnek.

Kérjük a n. é. közönséget, hogy üzletünknek az étkezés terén bevezetett ezen újításait igénybe venni szíveskedjék.

Tisztelettel
Goldberger Sándor szakács
kávézó, étkező és falatozó
Prohászka Ottokár-utca 3.

Az egész életben hű barát!

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Alacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP. RÉSZM. TÁRS.

Január 19-től jan. 26-ig
reggel fél 8 óráig

**Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János**
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva
áll a közönség rendelkezésére.

„KALOR“

a kályhák királya előnyösen
beszeresethető

Utry-nál

Telefon 280.

Alapítás 1895.

**Olcsóbb lett
a vasáru!**

- 1 drb. zom. ártézivizes kanna . . . 6 80
- 1 drb. fölmosóveder . . . 1 60
- 1 „ mosófazék . . . 2 40
- 1 „ husdaráló . . . 6 50
- 1 „ zsemlyeőrítő . . . 5 —
- 1 „ rézmozsár . . . 8 —
- 1 „ rézkávéőrítő . . . 6 50
- 1 „ rézhabüst . . . 4 80
- 1 „ konyhamérleg . . . 10 —
- 1 „ asztaltűzhely . . . 28 —
- 1 pár korcsolya . . . 7 —
- 3 drb. zom. fazék v. lábos 1. 2. 3. . . 4 60
- 1 pár sárgarézt függönyrud . . . 4 —

Krénelz Géza

vaskereskedésében.

**A SINGER VARRÓGÉPEK
MÁS A LEGJOBBAK!**

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajóján Baján.